

T.C

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.02.00/610 — 137921
Konu : Soru Önergesi

2.1./06/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 04/06/2012 tarihli ve A.01.0.KKB. 0.10.00.00- 69756 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Kadir Gökmen ÖĞÜT'ün 7/7768 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK: Cevap (4 sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN KADİR GÖKMEN ÖĞÜT'ÜN 7/7768 ESAS
NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

İstanbul çarpık kentleşme yüzünden hem tarihi dokusundan hızla uzaklaşmakta hem de büyük çevre felaketleriyle karşı karşıya kalmaktadır. Boğaz'dan yarımadaya doğru bakıldığında, tarihi silüetlerinin arasından gökdelenler yükseldiği görülmektedir.

Bu doğrultuda,

SORU 1: Başbakan ERDOĞAN'ın İstanbul'un tarih silüetinin korunması için talimat verdiği kamuoyuna yansımıştır. Kentin silüeti için yıkım da dahil gerekli olan tüm önlemlerin alınacağı söylenmiştir. Bu doğrultuda neler yapılmıştır?

CEVAP 1: İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından hazırlanan "İstanbul Tarihi Yarımada Yönetim Planı", Eşgüdüm ve Denetleme Kurulunun 28/10/2011 tarihli ve 10 sayılı kararı ile onaylanmış ve söz konusu karar gereğince ilgili Belediye Meclislerince de uygun bulunmuştur. Söz konusu Yönetim Planında, "Koruma, Planlama ve Yaşam Kalitesi" başlığı altında "Tarihi Yarımada ile ilgili hazırlanan büyük ölçekli ve alanın tamamını etkileyecek tüm plan ve projelerin, alanın kültür varlıklarının, arkeolojik değerlerinin, tarihi dokusunun ve silüetinin sürdürülebilir korunmasına aykırı kararlar içermemesi için Kültür ve Turizm Bakanlığınca kabul edilen çerçevede etki değerlendirme sürecinin işletilmesini sağlamak" eylemi tanımlanmış ve ilgili eylem doğrultusunda "Tarihi Yarımada'daki dünya mirası varlıkları için etki değerlendirmesi çerçevesinin ve uygulamalarının geliştirilmesi" başlıklı proje paketi ön görülmüştür.

Tarihi Yarımada Yönetim Planında yer alan "Tarihi Yarımada'daki dünya mirası varlıkları için etki değerlendirmesi çerçevesinin ve uygulamalarının geliştirilmesi" başlıklı proje, Tarihi Yarımada'da kültürel mirasa yönelik olarak "Çevresel Etki Değerlendirmesi" kavramının kapsamını ve uygulama sürecini geliştirmek; bu konuda uluslararası çalışmaları ve ICOMOS'un Ocak 2011'de yayınlanan "Dünya Mirası Kültür Varlıkları için Etki Değerlendirmesi Rehberi"ni temel alarak gerekli yasal ve kurumsal düzenleme önerilerini yapmak; diğer imar ve yatırım süreçlerinde uygulanan Çevresel Etki Değerlendirmesi süreçlerinden farklı olarak kültürel mirasa özel uygulanabilir bir Çevresel Etki Değerlendirmesi çerçevesi oluşturmak, pilot uygulamalar ile bu çalışmaları yaygınlaştırmak ve örnek bir kültürel miras yönetimi aracı geliştirmek olarak tanımlanmaktadır.

Yönetim Planında yer alan söz konusu eylem planı ve proje paketi çerçevesinde Dünya Mirası Kültür Varlıkları için Çevresel Etki Değerlendirmesi çalışmasının yapılması ve konuya ilişkin çözüm alternatiflerinin bu değerlendirme çalışması çerçevesinde değerlendirilmesi İstanbul Sit Alanları Alan Yönetim Başkanlığınca istenmiş olup, bu doğrultuda 771 Ada 12 parseldeki taşınmazda yer alan ve inşaatı devam eden üç bloğa ilişkin Çevresel Etki Değerlendirmesi çalışmasının bu konudaki uluslararası çalışmalar ve ICOMOS'un "Dünya Mirası Kültür Varlıkları için Çevresel Etki Değerlendirmesi Rehberi" temel alınarak ivedilikle hazırlanması Zeytinburnu Belediye Başkanlığı tarafından 12/01/2012 tarihli ve 12608-369 sayılı yazı ile ilgisinden istenmiştir.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından Tarihi Yarımada ve çevresinin silüetinin korunabilmesi amacıyla yürütülen çalışmalar neticesinde söz konusu Belediye Başkanlığınca "Tarihi Kent Merkezi Görünümünü (Silüetini) Etkileyen Alanlarda Olumsuz Yapılaşma Koşullarının Engellenmesine Yönelik 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Plan Notu İlavesi Teklifi" hazırlanmış ve teklif; "Silüete ilişkin yapılan düzenlemeler ilçe belediyeleri tarafından 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planları ve plan notlarına eklenecektir." plan notunun teklif kapsamındaki bütün 1/5000 ölçekli planlara eklenmesiyle Büyükşehir Belediye Meclisince 13/01/2012 tarihinde uygun bulunmuştur.

İstanbul'un tarihsel kimliğini ve silüetini olumsuz yönde etkileyebilecek olumsuz uygulamaların önlenmesi amacıyla koruma kurullarına sunulan her ölçekteki projenin değerlendirilmesi aşamasında, bu projelerin başta Tarihi Yarımada, Boğaziçi ve Haliç olmak üzere İstanbul'un tarihi ve kültürel zenginliğinin bir sonucu oluşan silüetini nasıl etkileyeceği hususunun öncelikli olarak tüm yönleriyle irdelenmesi ve karar alınırken bu hususlara dikkat edilmesine yönelik koruma bölge kurulu üyelerine bilgi verilmesi 16/12/2011 tarihli ve 255427 sayılı yazımız ile İstanbul Koruma Bölge Kurullarından istenmiştir.

Zeytinburnu ilçesi, Kazlıçeşme Mahallesi, Sur Tecrit Bandı sınırları içerisinde ve Ataköy Turizm Merkezi kapsamında kalan alana ilişkin hazırlanan ve Bakanlığımızca 16/09/2009 tarihinde onaylanan 1/5000 ve 1/1000 ölçekli Kazlıçeşme Koruma Amaçlı Nazım ve Uygulama İmar Planı sınırları içerisindeki Sur Tecrit Alanı içinde kalan bölgede tanımlanan fonksiyonlara yönelik belirlenen yapı yüksekliklerinin alanın görsel bütünlüğünü ve silüetini olumsuz yönde etkilemeyecek şekilde yeniden ele alınması hususunun Bakanlığımız Yatırım İşletmeler Genel Müdürlüğü Plan İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu tarafından 26/01/2012 tarihinde görüşülmüş ve İstanbul Ataköy Turizm Merkezi sınırları içerisinde Bakanlığımızca onaylanmış olan 1/5000 ve 1/1000 ölçekli bütün imar planlarında maksimum yapı yüksekliğinin 70 metreye indirilmesi yönünde gerekli plan notu değişikliklerinin yapılması karara bağlanmış ve

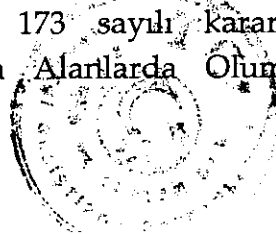
bu karar doğrultusunda plan notu değişikliği onaylanarak aynı Genel Müdürlükçe ilgili kurumlara dağıtımı yapılmıştır.

Ayrıca, 15/06/2009 onaylı 1/100.000 Ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planının "Genel Hükümler" bölümüne eklenen, İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinin 13/10/2011 tarihli ve 2286 sayılı kararıyla kabul edilen plan notunda; "Kent'in sahip olduğu özgün silüetin etkilenme bölgeleri ile bütünleşerek korunması ve geliştirilmesi için ilgili kurumların işbirliği ile kent silüetine ilişkin ilke ve üst eşik sınırlarını belirleyecek bütüncül bakış açısına sahip 'İstanbul Silüet Ana Planı' ve bu plana altlık teşkil edecek bölgesel silüet planı çalışmaları yapılacaktır. Silüet Ana Planı hazırlanıncaya kadar, silüete ilişkin yapılacak bölgesel çalışmalar neticesinde İstanbul'un özgün silüetini oluşturan alanlar ile silüeti etkileme potansiyeline sahip çeper alanlarda kent görünümündeki (silüetindeki) değişimi kontrol etmek amacıyla imar planlarında verilen yapılaşma haklarına (yükseklik, TAKS ve KAKS gibi yapı kütlesi oranları) yönelik kısıtlayıcı koşullar getirilebilir." hususu bulunmaktadır.

1/100.000 Ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı çerçevesinde İstanbul'un sahip olduğu tarihi ve kültürel dokusu, evrensel kimliği, peyzajı, kentin simgeleri ve silüetini korumaya yönelik çalışmaların yapılması politikasının hayata geçirilebilmesi için İstanbul kent ölçeğinde silüet çalışmalarının yapılarak gerekli önlemlerin alınmasının esas olduğu ifade edilmiştir. Bu kapsamda, İstanbul Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurullarına sunulan her ölçekteki projenin değerlendirilmesi aşamasında, bu projelerin başta Tarihi Yarımada, Boğaziçi ve haliç olmak üzere İstanbul'un Tarihi ve Kültürel zenginliğinin bir sonucu oluşan silüetini nasıl etkileyeceğinin öncelikli olarak ve tüm yönleriyle irdelenmesi ve karar alınırken bu hususlara dikkat edilmesine yönelik Koruma Bölge Kurulu üyelerine bilgi verilmesi için 16/12/2011 tarihli ve 255427 sayılı yazımızla tarafından İstanbul Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulları Müdürlüklerine talimat verilmiştir.

Söz konusu yazı doğrultusunda, Koruma Bölge Kurulu üyeleri konuların değerlendirilmesi aşamasında Kurul Müdürleri tarafından bilgilendirilmektedir.

İstanbul silüetinde çok özel bir yeri olan tarihi kent merkezinin silüetinin muhafaza edilerek gelecek kuşaklara bozulmadan aktarılabilmesi ve silüeti olumsuz etkileyen deneyimlerin tekrar yaşanmaması için tarihi kent merkezinin silüetini batı ve kuzeybatı yönlerinden etkileme potansiyeline sahip çeper bölgelerdeki mer-i 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planlarına imar uygulamalarını da kapsayacak şekilde geçerli olacak "deniz seviyesine ya da doğal zemin kotuna göre maksimum saçak kotları" ile ilgili plan notlarının eklenmesine yönelik teklife ait İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinin 13/01/2012 tarihli ve 173 sayılı kararında; "Tarihi Kent Merkezi Görünümünü (Silüetini) Etkileyen Alanlarda Olumsuz Yapılaşma Koşulları'nın

Engellenmesine Yönelik 1/5.000 Ölçekli Nazım İmar Notu İlavesi Teklifi ... Tarihi Yarımada ve Çevresinin Silüetinin korunabilmesi amacıyla hazırlanan teklif 'silüete ilişkin yapılan düzenlemeler ilçe belediyeleri tarafından 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planları ve plan notlarına eklenecektir' Plan notunun teklif kapsamındaki bütün 1/5.000 ölçekli planlara eklenmesiyle ... tadilen uygun görülmüştür." hususu yer almıştır.

SORU 2: Galata, Haliç, Eyüp, Beşiktaş gibi bir çok alan kültürel miraslarımızla donanmıştır. Söz konusu semtlerdeki görünüşü bozan yapılar hakkında neler yapılmıştır?

CEVAP 2: İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinin 13/10/2011 tarihli, 2286 sayılı ve 13/01/2012 tarihli, 173 sayılı kararlarıyla uygun bulunan plan kararları kapsamında, İlçe ve Mahalle bazında belirlenen yapı kotlarına göre verilen maksimum bina saçak yüksekliklerine göre saçak kotlarının silüete etkileri göz önüne alınmakta olup, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında yapılan değerlendirmelerle kararlar oluşturulmaktadır.

SORU 3: Başbakan Recep Tayyip ERDOĞAN'ın belediyelere yeni plan yapmaları, rahatsız edici görüntüleri düzeltmeleri talimatını verdiği kamuoyuna yansımıştır. Bu belediyeler hangileridir; kaç bina yıkılmış ve düzeltilmiştir?

CEVAP 3: İstanbul'da görev ve yetki alanları kapsamında Belediye Başkanlıkları tarafından gerçekleştiren işlemlere ilişkin bilgiler ilgili Belediyelerinden temin edilebilir.

